

PATVIRTINTA
Vilniaus Jono Laužiko
konsultacinio-mokymo
centro direktoriaus
2023 m. gruodžio 11 įsakymu Nr. V-46

**VILNIAUS JONO LAUŽIKO KONSULTACINIO-MOKYMO CENTRO
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS**

M. Daukšos g. 7, Vilnius

2023 m.

Vilnius

TURINYS

1.	EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO TIKSLINIMO ATNAUJINIMO LAPAS...	2
2.	PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) SKIRSTYMO LAPAS	2
3.	BENDROSIOS NUOSTATOS.....	3
3.1	PLANO TIKSLAI.....	3
3.2	TRUMPA ĮSTAIGOS CHARAKTERISTIKA.....	3
4.	PLANE VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SANTRUMPOS.....	4
5.	GRESIANTYS ĮVYKIAI.....	5
6.	EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS IR GALIMI PAVOJAI	5
7.	PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE GRESENTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS	6
8.	CENTRO DIREKTORIAUS AR JO ĮGALIOTO ASMENS VEIKSMAI ORGANIZUOJANT KOORDINUOJANT GELBĖJIMO DARBUS ĮVYKIŲ METU	6
9.	GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ ĮVYKIŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO, GELBĖJIMO DARBŲ ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS	6
9.1	„DĖMESIO VISIEMS“	7
9.2	„CHEMINIS PAVOJUS“	7
9.3	„RADIACINIS PAVOJUS“.....	7
9.4	„URAGANO PAVOJUS“.....	7
9.5	„ORO PAVOJUS“.....	7
9.6	„PERSPĖJIMO SISTEMOS PATIKRINIMAS“	8
10.	VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS ĮVYKIŲ METU.....	8
10.1	GAISRAS	8
10.2	YPAČ PAVOJINGA ŽMONIŲ UŽKREČIAMOJI LIGA	8
10.3	STICHINIAI IR KATASTROFINIAI METEOROLOGINIAI REIŠKINIAI (LABAI SMARKUS VĖJAS, URAGANAS).....	8
10.4	PAVOJINGOS MEDŽIAGOS PATEKIMAS Į APLINKĄ	9
11.	PIRMOSIOS MEDICININĖS PAGALBOS TEIKIMO DARBUOTOJAMS NUKENTĖJUSIEMS ĮVYKIŲ METU, ORGANIZAVIMAS	9
	PRIEDAI.....	0

1. EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO TIKSLINIMO ATNAUJINIMO LAPAS

Plano atnaujinimas - procesas, kai planas yra peržiūrimas iš esmės. Jį rekomenduojama atlikti vieną kartą per 3 metus arba anksčiau, atsižvelgiant į ūkio subjekto, kitos įstaigos civilinės saugos sistemos parengčiai užtikrinti įtaką turinčius veiksnius (pvz., įvykus įvykiui, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems galimų įvykių riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą

Peržiūrėjimo data	Kas tikslinta (atnaujinta)	Tikslinimą (atnaujinimą) atliko	Parašas

2. PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) SKIRSTYMO LAPAS

Patvirtinto plano kopijos (plano išrašai), kurios išsiųstos (išdalintos) visoms suinteresuotoms institucijoms registruojami lentelėje.

Kam pateiktos plano kopijos (plano išrašai)	Pateikimo būdas	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė	Parašas

3. BENDROSIOS NUOSTATOS

Vilniaus Jono Laužiko konsultacinio-mokymo centro (toliau vadinama – Centas), adresu M. Daukšos g. 7, LT-02101 Vilnius, Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Planas) parengtas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo Nr. XI-635 (Žin., 2009, Nr. 159-7207) 16 straipsnio 9 punktu; Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2010-04-19 įsakymu Nr. 1-34 patvirtinti „Kriterijai ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą“ ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2011-02-23 įsakymo Nr. 1-70 “Dėl ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ reikalavimais, bei vėlesniais minėtų teisės aktų pakeitimais.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Planas) nustato materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimą ir valdymą gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai Centre. Planas – dokumentas, kuriuo vadovaujasi įstaigos direktorius ir įstaigos darbuotojai, kuriems gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms yra numatytos funkcijos.

3.1 PLANO TIKSLAI

Plano tikslas – Centro direktoriui, ar jo įgaliotam asmeniui:

- organizuoti ir koordinuoti centro darbuotojų ir lankytojų veiksmus ekstremaliųjų įvykių ar situacijų metu;
- tinkamai veikti įvykus ekstremaliesiems įvykiams ar situacijoms, siekiant užtikrinti darbuotojų saugumą;
- tinkamai vadovauti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar situacijų padarinių likvidavimo ir šalinimo darbams.

3.2 TRUMPA ĮSTAIGOS CHARAKTERISTIKA

- Pavadinimas: Vilniaus Jono Laužiko konsultacinis-mokymo centras
- Adresas: M. Daukšos g. 7, Vilnius
- Įstaigos kodas: 191715620
- Įstaigos pavaldumas: Vilniaus miesto savivaldybė
- Kontaktai: El. paštas: rastine@lauzikocentras.vilnius.lm.lt, tel. nr. +370 5 233 2877;
- Darbo laikas: 8:00 –17:00 (pirmadienis – penktadienis)
- Darbuotojų skaičius: 18
- Mokinių skaičius: 149

- Vilniaus miesto ligoninėse besigydančių mokinių ugdymo įstaiga, neturinti savo nuosavų patalpų. Patalpos kuriose dirbame yra suteiktos gydymo įstaigų bei Vytės Nemunėlio pradinės mokyklos suteiktos patalpos.
- Naudojamos ir sandėliuojamos pavojingos medžiagos – nėra. Įstaigos būtinoms reikmėms naudojamos cheminės valymo ir dezinfekavimo priemonės.
- Pirmosios medicinos pagalbos rinkiniai: 2 vnt.
- Priešgaisrinė sauga: gesintuvas.
- Elektros energija: AB"ESO"
- Geriamas vanduo: UAB "Vilniaus vandenys"
- Patalpų šildymas ir karštas vanduo: "Vilniaus energija"
- Ryšiai: Pranešimai apie incidentą vykdomi mobiliuoju ryšiu ir internetu.

4. PLANE VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SANTRUMPOS

Plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – dokumentas, kuriuo reglamentuojamas materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimas ir valdymas gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigas, taip pat apsaugoti aplinką.

Įstaigos darbuotojai – visi įstaigoje dirbantys asmenys.

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Materialiniai ištekliai – nekilnojamasis turtas, transporto priemonės, statybinės medžiagos ir kiti ištekliai, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti.

5. GRESIANTYS ĮVYKIAI

Ekstremalios situacijos Vilniaus Jono Laužiko konsultaciniame-mokymo centre gali kilti dėl ekstremaliųjų įvykių patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 241 "Dėl ekstremaliųjų įvykių kriterijų patvirtinimo", Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 988 redakcija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. rugpjūčio 21 d. nutarimo Nr. 241 redakcija.

Nevaldoma ekstremalioji situacija gali padaryti didelių materialinių nuostolių Centrai, bet ir turėti skaudžių pasekmių Centro darbuotojams. Todėl privalu žinoti, kokie pavojai egzistuoja bei kaip elgtis norint išvengti skaudžių pasekmių. Vadovaujantis rekomendacijomis ir jose pateiktomis ekstremaliųjų situacijų bei įvykių apibrėžimų nuostatomis bei ekstremaliųjų įvykių vertinimo kriterijais šiame skyriuje nagrinėjami pavojai, kurie gali būti ekstremaliųjų situacijų ir įvykių priežastimis ir kelti grėsmę Centro darbuotojams bei turtui.

6. EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS IR GALIMI PAVOJAI

Galimi pavojai	Bendras rizikos vertinimo lygis
Gaisras	Labai didelis
Pavojingos užkrečiamosios ligos	Didelis
Stichiniai ir katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai (labai smarkus vėjas, uraganas)	Didelis
Pavojingos medžiagos patekimas į aplinką	Didelis

Šių galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatytos Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane.

7. PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE GRESENTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS

Centro darbuotojų perspėjimą apie pavojų bei situaciją organizuoja Centro direktorius bei atsakingas asmuo (direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams). Ekstremalios situacijos atveju Centro direktorius, vadovaudamasis ekstremalių situacijų valdymo planu, atsižvelgdamas į galimą poveikį žmonių gyvybei bei sveikatai, nedelsiant perspėja darbuotojus. Gresiant ar susidarius pavojingam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai, įstaigos informacijai perduoti naudojama mobilieji telefonai, internetas.

8. CENTRO DIREKTORIAUS AR JO ĮGALIOTO ASMENS VEIKSMAI ORGANIZUOJANT KOORDINUOJANT GELBĖJIMO DARBUS ĮVYKIŲ METU

Centro direktorius ir direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams atsako už civilinės saugos parengtį centre. Įvykus incidentui ar susidarius kitam pavojui, centro patalpose, kai yra keliama grėsmė darbuotojams ar aplinkiniams, mokyklos direktorius ar direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams:

- nedelsiant praneša apie incidentą bendru pagalbos centro tel. 112;
- informuoja apie incidentą savivaldybės administraciją tel. Nr. 85 211 2000 arba 1664;
- nuolat analizuoja situaciją ir koordinuoja darbuotojų veiksmus;
- į incidento vietą atvykus priešgaisrinės tarnybos padalinio pajėgoms vykdo gelbėjimo darbų vadovo nurodymus.

Darbuotojų veiksmai:

- išklauso informaciją ir vykdo direktoriaus rekomendacijas;
- evakuojasi iš pavojingos zonos;

9. GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ ĮVYKIŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO, GELBĖJIMO DARBŲ ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

Centro darbuotojai informuojami tiesiogiai, telefonu ar kompiuterinėmis priemonėmis. Siekiant supaprastinti ir paspartinti pranešimo apie susidariusias ekstremalias situacijas perdavimą, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2010 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1-191 patvirtino civilinės saugos signalus. Visų Centro darbuotojų pareiga – gerai juos žinoti ir mokėti veikti išgirdus atitinkamą signalą.

9.1 „DĖMESIO VISIEMS“

Įspėjamasis pulsuojančio 3 min. trukmės kaukimo garsinis signalas skelbiamas gyventojams apie artėjančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos grėsmę perspėti perspėjimo sistemos patikrinimo ar pratybų metu. Išgirdę jį gyventojai privalo įjungti radiją ar televizorių ir išklausti informaciją bei rekomendacijas. Griežtai vykdyti rekomendacijas.

9.2 „CHEMINIS PAVOJUS“

Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį cheminės taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

9.3 „RADIACINIS PAVOJUS“

Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį radioaktyviosios taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

9.4 „URAGANO PAVOJUS“

Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie artėjančią hidrometeorologinę reiškinių, galintį sukelti ekstremaliąją situaciją. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

9.5 „ORO PAVOJUS“

Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie tiesioginę priešo užpuolimo grėsmę. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

9.6 „PERSPĖJIMO SISTEMOS PATIKRINIMAS“

Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie vykdomą perspėjimo sistemos patikrinimą. Šis signalas skelbiamas taip pat ir kai įvyksta nesankcionuotas sirenų įjungimas. Jis skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus.

10. VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS ĮVYKIŲ METU

10.1 GAISRAS

Kilus gaisrui arba užfiksavus galimą gaisro pavojų, faktą nustatęs darbuotojas, susiradęs saugią vietą, turi kuo skubiau imtis sekančių veiksmų:

- 1) Informuoti centro direktorių apie kilusį pavojų, jei gaisro židinytis nėra išsiplėtęs;
- 2) Jei matoma atvira liepsna pranešti Bendrajam pagalbos centrui apie kilusį gaisrą ir tada informuoti mokyklos direktorių.
- 3) Jei yra saugu pradėti gaisro gesinimo darbus pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis.

10.2 YPAČ PAVOJINGA ŽMONIŲ UŽKREČIAMOJI LIGA

Užfiksavus užkrečiamosios ligos atvejį savivaldybėje, kurioje yra centras, atliekami sekantys veiksmai:

- 1) Organizuojamos griežtesnės sanitarinės sąlygos mokykloje (dažniau plaunamos rankos).
- 2) Užtikrinamas dažnas patalpų vėdinimas ir valymas drėgnu būdu.
- 3) Gavus rekomendaciją iš mokyklos steigėjo, laikinai nutraukiamas centro darbas.

10.3 STICHINIAI IR KATASTROFINIAI METEOROLOGINIAI REIŠKINIAI (LABAI SMARKUS VĖJAS, URAGANAS)

Uragano pavojus kai numatomas vėjo greitis 30 - 35 m/s.

- 1) Apie pavojų informuojami mokyklos darbuotojai.
- 2) Organizuojama pastato apsauga (turi būti uždaromi visi langai, durys, kad būtų sumažintas skersvėjo galimybė).
- 3) Pavojaus metu organizuojama darbuotojų apsauga (prižiūrima, kad visi žmonės laikytųsi kuo toliau nuo langų, arba tose pastato vietoje kurios iš visų pusių yra apribotos atraminėmis pastato sienomis)
- 4) Palaiko ryšį su atsakingomis institucijomis dėl situacijos kaitos.
- 5) Prireikus pagalbos informuoja Bendrąjį pagalbos centrą apie nukentėjusius.

10.4 PAVOJINGOS MEDŽIAGOS PATEKIMAS Į APLINKĄ

Gavus informaciją per visuomenės informavimo priemones apie paskelbtą pavojų imamasi sekančių veiksmų:

- 1) Palaikomas ryšys su specialiosiomis tarnybomis.
- 2) Gavus informaciją apie evakuacijos pradžią informuojami darbuotojai.
- 3) Prireikus nutraukiamas centro darbas.
- 4) Pagal rekomendacijas organizuojamas centro patalpų užsandarinimas (uždaromi langai, durys, izoliuojamos ventiliacijos angos).
- 5) Organizuojama centro darbuotojų evakuacija.

11. PIRMOSIOS MEDICININĖS PAGALBOS TEIKIMO DARBUOTOJAMS NUKENTĖJUSIEMS ĮVYKIŲ METU, ORGANIZAVIMAS

Stengiantis efektyviai suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems darbuotojams mokyklos darbuotojai periodiškai išklauso privalomuosius pirmos pagalbos mokymus. Pirmoji pagalba mokykloje gali būti suteikta kolektyvinės apsaugos vietoje, ir (arba) kitoje patalpoje priklausomai nuo susidariusių aplinkybių.

PRIEDAI

Vilniaus Jono Laužiko
konsultacinio-mokymo centro
Ekstremalių situacijų valdymo plano
1 priedas

VILNIAUS JONO LAUŽIKO KONSULTACINIO-MOKYMO CENTRO DIREKTORIAUS AR JO ĮGALIOTO ASMENS VEIKSMŲ ORGANIZUOJANT KOORDINUOJANT GELBĖJIMO DARBUS ĮVYKIŲ SCHEMA

